

NORSK ODD-FELLOW BLAD

Trykt som manuskript og kun for ordensmedlemmer.

Nr. 11 — 11. årgang

Utgitt av Den uavh. Norske Storloge I.O.O.F.
Ekspedisjonens adresse er Kristian August gt. 6

1ste november 1933

Utgis med et 8-sidig nummer den første i hver måned. Abonnementprisen er kr. 4,00 pr. år. Annoncepriser etter avtale. — Såvel annonser som artikler og notiser må innsendes innen den 15de i hver måned.

Eftertrykk av nærværende blads artikler uten Storlogens godkjennelse forbudt for andre enn den offisielle Odd-Fellowpresse.

Minnetale

ved loge «Vespy»s sørgeloge 17. oktober 1933
av br. O.M. J. H. Vogt.

Efraim Briem innleder sin bok «Mysterier og Mysterieforbund bl. a. med følgende ord: «Gjennem menneskehetens liv går — så langt forskende tanke kan nå — en dyp lengsel efter et liv som ikke herjes av døden.» Og videre skriver han: «Vi finner således, hvor vi vender oss hen — det være til de laveste primitive folk eller til antikkens kulturfolk — at troen på et liv efter døden har været levende og sterk.»

Gjennem alle religioners mysterier, deres kultus og ritualer går denne tro. Og «hvor ulike mysteriene til alle tider og blandt alle folk har været utformet, finner vi én grunntanke som går gjennom dem alle, og det er problemet: Døden — livet.» Og alle religiøse og alle hemmelige ordeners forestillinger har tilfelles ett budskap: *Livets seier over døden.*

«I så godt som alle mysterier består innvielsen i en vandring fra liv gjennom død til liv.»

«Av døden springer livet styrket op,» står det i vårt ritual.

Og til dette mysterienes felles særpreg er knyttet forkynnelsen av «et høieste vesen som har skapt himmel og jord». Vi finner altså dette som kjernepunkt i endog de mest primitive folks mysterier, alle avguder til tross.

I denne grunntanke: Døden — livet og livets seier over døden, og i denne tro på et høieste vesen som verdens skaper og opprettholder, er også vår orden forankret.

Og når vi samles til en sørgeloge med dens gripende ritual, står vi i en særegen grad like overfor dette problem: døden — livet. I logesalen kan vi ikke gå nærmere inn på den enkelte eller de religiøse samfunds eller sekters tanker om livets seier over døden. Men de tanker omkring problemet: døden — livet som en sørgeloge vekker hos den enkelte, og vår felles tro på «et høieste vesen som verdens skaper og opprettholder», gir oss noget å tenke på.

Og hvilke veier enn tanken kan ta, så møtes vi i et felles ønske for våre døde og i det felles håp at de og vi ikke lever forgjeves. Men at vi alle — døde og levende — har fått «så ut det beste som vi eier i akerjorden på vår vandrings vei». Og frem av denne lengsel som har kjennetegnet mennesket så langt tilbake som forskende tanke har nådd, stiger håpet om en utvikling som ikke stanser ved dødens terskel.

Vi Odd-Fellows har i våre løfter, ritualer og symboler stillet oss så høie mål, at vi ikke kan svare et ubetinget ja på spørsmålet om vi har fylt kravet på «Vennskap, Kjærlighet og Sannhet».

Men nettop derfor har vi særlige forutsetninger for å gripes av håpet om at vår utvikling ikke stopper op når døden — tidlig eller sent, plutselig eller efter et langt sykeleie — innhenter oss til et liv i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet.

Vi minnes naturligvis ofte de døde som vi stod personlig nær.

I sørgelogen minnes vi alle — kjente og ukjente ordensbrødre. De kjente ser vi for oss i broderkretsen og utenfor, med deres feil, svakheter og i deres materielle strev; men særlig ser vi dem i deres ideelle livssyn. Det som førte dem inn i vår orden, hvor de ventet og håpet at de skulde bli styrket ved samvær med brødrene innenfor rammen av ordenens skjønne ceremonier, ritualer og symboler.

De blev nok ikke sjelden skuffet, som vi kan være blitt det; men vi hadde da med dem mangen stemningsfull og hyggelig stund som vi der lever ennu har det: «Her hvor lyset tender glød over løftenes lands».

Vi overgir minnet om dem til Ham som er verdens skaper og opprettholder, med takk for hvad de gav, og i tro, håp og kjærlighet.

Fra Ex-Stor-Sire br. Jackson

Springfield, Illinois, 22. septbr. 1933.

Hr. Stor-Sire Gustav Eriksen, Oslo.

Kjære br. Stor-Sire!

Den Suveréne Storloges 109de årlige møte er ferdig idag, og det har været et meget interessant møte. Mange lokale saker er behandlet, ikke så få angående ordenen i dette land, og endel angikk forholdet til utenlandske jurisdiksjoner. Jeg skal sende Dem noen avisutklipp, og hvis det fotografi som blev tatt under møtet blir godt, skal jeg forsøke å sende det i nærmeste fremtid.

Vi har hatt en meget morsom og interessant reise gjennom alle Europas jurisdiksjoner, og overalt traff vi utmerkede brødre og søstre, men ingen mer elskverdige enn dere brødre og søstre i den store jurisdiksjon i Norge. Vi hadde nogen deilige dager, og alle møter blev holdt efter programmet, overalt var Odd-Fellow-brødrene og Rebekkasøstrene meget elskverdige og ordnet alt på beste måte for oss.

Jeg var henrykt over ordenens stilling og arbeide i Norge, og det gleder mig at dere brødre og søstre setter den så høit og utfører arbeidet på en så utmerket måte. Jeg ønsker virkelig at jeg hadde anledning til å være hos dere når dere innvier deres nye Odd-Fellow-bygning, men hvis De vil holde mig underrettet om dagen, skal jeg sende Dem et brev som kan opleses under innvielsen.

Min hustru og jeg sender dere alle våre hjerteligste hilsener. For Dem, Deres embedsmenn, brødre og søstre, som arrangerte alt så utmerket for oss, ønsker vi alt mulig godt, og håper at Guds rikeste velsignelse vil følge enhver av dere. Vi takker dere atter og atter for deres store vennlighet og de mange beviser på kjærlighet dere gav oss.

Hils alle fra oss!

Deres meget broderlige
W. F. Jackson.

Våre løfter.

(Fra loge «Norvegia» håndskrevne avis).

Det må vel sies å være helt på det rene at det ligger over menneskelige evner helt å kunne holde de løfter som det kreves at man skal avlegge for å bli en Odd-Fellow. Dette har jeg, særlig i senere tid, tenkt meget på, og det har resultert i at følgende spørsmål med kortere eller lengere mellomrum har trengt sig frem hos mig:

1. Er det nødvendig og riktig å kreve av en mann, at han for å bli medlem av en hemmelig orden skal avlegge løfter som det er absolutt sikkert at han ikke kan holde?
2. Er det på den annen side forsvarlig av en mann å avlegge sådanne løfter uten på forhånd å være bekjent med dem og således få anledning til å overveie saken?

Disse spørsmål trenger sig mere og mere inn på mig, og jeg kan ikke bli kvitt dem og kan heller ikke — tross en iherdig søken — finne noget tilfredsstillende svar på dem. Det eneste svar eller forklaring derpå som jeg har funnet, er dette at det dermed muligens kan være tilskikt, at vedkommende ved stadig å bli minnet om disse løfter ville måtte beflitte sig på å strebe efter å søke så langt det er mulig for ham å holde dem, og hvorved noget vilde opnåes, og at vedkommende dermed kunde slå sig til ro. Men dette svar eller denne forklaring på spørsmålene er efter min mening ikke tilfredsstillende, og noget annet kan jeg som sagt ikke finne.

I livet ellers læres det at man ikke skal ta på sig større forpliktelser eller ansvar enn man tror å kunne greie, hvis man vil regnes for å være en bra kar, og derfor forekommer det mig så merkelig og uforklarlig at det her under de nevnte forhold skal forlanges mere enn man kan klare.

Hver gang jeg oppe i logesalen hører et løfte avlegges, er det en stemme i mitt indre som sier: «Nu blir der igjen avlagt et løfte som ikke kan holdes», og jeg spør mig selv: Kan der ikke uten skade skje en forandring heri i form av nogen lempelse i løftenes innhold?

Som herav vil forståes synes jeg dette er et meget alvorlig spørsmål, og jeg vil sette overmåte stor pris på om nogen av brødrene vilde uttale sig derom i den håndskrevne avis eller på annen måte.

En søkende bror.

*

Næste møteaften holdt br. O.M. S. B. Pettersen følgende tale ved bordet efter en tredjegradspassering:

De har, mine brødre, nu opnådd å stifte bekjentskap med våre logegraders innhold og dermed fått vite hvad ordenen har å gi oss.

Jeg vil da nytte høvet til å komme inn på hvad en søkende bror anførte i vår håndskrevne avis for sist fredag angående våre løfters krevende innhold.

Jeg vil da først få minne om hvad våre akter uttaler om ordenens etiske utvikling:

«Fra å være en sammenslutning av selskkelig art med et islett av økonomisk hjelp er den nu utviklet til å bli en orden av høieste etiske verdi og nærmer sig næsten til å være en religion.»

Det er på bakgrunn herav vi må vurdere våre løfter. Vår religion setter krav til oss som vi i vår skrøpelige mennesketilværelse på langt nær kan opfylle. Var disse krav slik at selv enkelte utvalgte av oss kunde opfylle disse, så var det guddommelige innhold i vår religiøse innstilling eliminert, og hermed vilde vårt religiøse liv ha tapt sine evige verdier.

Når vi i relasjon hertil har utformet våre ordensmessige løfter som vi har, så er det i flukt med de betraktninger som har fått sitt sublime uttrykk i vår tredje grad.

Våre løfter skal derfor være et uttrykk for de evige, de guddommelige verdier som overlever nuet og peker på menneskets guddomspregede sjelsliv.

Det er med andre ord et menneskelig uttrykk for kravet til det guddommelige idealbillede i oss, og disse krav må derfor være formet slik at hvor meget vi i menneskelivet anstrenger oss for å opfylle disse, så vil vi når vi ærlig erkjenner oss selv, innse at vi ennu har langt igjen.

Derfor, «søkende bror» og mine øvrige brødre, er ordensløftene slik som de er formet. Så høit stiler vår orden, så dypt griper de inn i vårt sjelsliv, når vi søker inn til kjernen i dens vesen.

Odd-Fellows og forretning.

I nr. 10 av Odd Fellow Bladet er referert en tale av br. O. M. Friedberg, Karlsruhe.

Han sier der: «I disse vanskelige tider må man dernæst tenke på å yde hjelp i logen. — *Vennskap!* Tro mig, idag har enhver bror uten undtagelse behov for eders hjelp. Ikke bare åndelig, men frem for alt materielt. Også han som tilsynelatende er velstående, og som tilsynelatende på grunn av sin alder står fast. Men skinnen bedrar. Næsten enhver er idag glad hvis brødrene tenker på ham. Gjør det mer enn nogensinne!»

Det er unødig å fremheve noget særskilt i det ovenfor citerte. Det er en tale til tyske brødre, brødre hvis livsforhold er blitt ennu vanskeligere enn da denne tale blev holdt. Talen som helhet har noget å si oss. Den lille biten jeg har citert, kunde være sagt av hvilken som helst O.M. i hvilket som helst land i denne tid. Derfor har jeg tatt den ut av sin sammenheng.

Vi kan yde hverandre hjelp. Hvordan? Rett og slett ved *fortrinsvis* å henvende oss til brødre når vi vil ha et arbeide utført. Det er kommet mig for øre at der i et av sommernumrene av Odd-Fellow Bladet er hevdet et synspunkt som ligger fjernt fra det ovenfor hevdede. (Eksemplaret er dessverre på grunn av flytning ikke kommet mig i hende.)

Det synes mig — tross Ex.M.s tiltale i innvielsen — å være adskillig som taler for å kalle en slik hjelp pr. forretning for positiv Odd-Fellowship. For mig har det siden jeg kom ut i det praktiske liv, stått som en selvfølge at jeg fortrinsvis har avgjort de forretninger jeg som skolemann kan ha — de er ikke mange — med O.-F.s. Hvor det ikke har støtt på for store praktiske vanskeligheter, har jeg skaffet mig mine livsfornødenheter via O.-F.s.

Det er nok så at vi ikke går inn i en loge av vår orden for personlig vinnings skøld — det skulde bare mangle —; men det utelukker da ikke at vi driver forretninger med hverandre? Nogen gjensidig assurance skal vi ikke ha; men tror nogen at Odd-Fellowship utvikler sig, gror, utelukkende i logen? Nepe.

Vi taler høit om våre idaler. Godt: La oss det — det er ingen skade skjedd ved å tale om dem. Tro bare ikke at disse idealer blir mindre ved at vi forsøker å realisere dem, bl. a. ved å henvende oss til brødre i noget så prosaisk som forretninger.

Nøtterø, 18. oktober 1933.

Erling Håun,
loge nr. 10 «St. Hallvard».

GUSTAV A. BORGERSEN

Pels- & Buntmakerforretning
 Gunnerus'gt. 2 Telefon 16734
Pelskåper, Kraver, Collier,
Besetningsskinn
 Reparasjon og bestillinger mottas.
Eget arbeid. *Rimelige priser.*

A/S Hansen & Bjørnerød,
 elektr. & mek. verksted.

Etabl. 1903 AKERSGATEN 65 Telf. 12913
 Utfører smedearbeide, porter, gittere, beslag
 og laaser. — Autogénsveising og -skjæring.
 Reparation av vareheiser, elevatorer og varmeledninger.
 Privat telf.: Hansen 43627 — Pettersen 47097

SPECIALFORRETNING

NORSK DRESTØI
 NORSK TRICOTAGE
 NORSK ULDGARN

FIGGEN CO. TELEFON: ^{23 957} HAVREVOLD PRIVAT 66 020

Larsen & Hjelle

Skræddere
 Stortingsgaten 4
 O S L O
 Telef. 20149 *Nye*
moderne varer

Lørup's
Tricotagemagasin

Storgaten 22 - Oslo - Telefon 16087
 Samme gaard som Dovrehallen

NILS ANDERSSON

Andersson & Hellberg
 SKREDDERFORRETNING
 KIRKEGATEN 34 — OSLO

TELEFON 26330 ETABLERT 1886

E. HOLTUNG

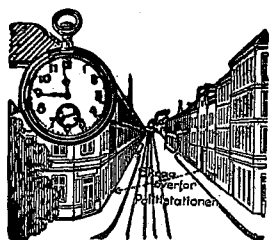
GLASMESTER
 RUSELØKVN. 14 B, OSLO
 TELEFON
 14809

VINDUESGLAS
 SPEILGLAS
 BLYVINDUER
 KLAFVENTILER

O. RAKNES

DAME- & HERRESKRÆDDER
 LAGER AV STOFFE
 ØVRE SLOTSGT. 12 II.
 Juveter Thunes gård — Ekertorvet
 TELEFON 14233

Knut Halvorsen

Thv. Meyers gt. 53
 Skraa overfor Politistationen
 Telefon 70015 Oslo

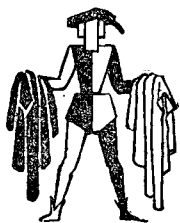
Uhrmaker — Uhrhandel

S.I.GJERDE & SØN

SKRÆDDERE

Godt assortert i stoffer.

Telf. 13539 Privat 42011 Chr. 4des gt. 1² Oslo

ALT KAN RENSES
 ALT KAN FARVES

Sølvberg & Nesting A/S

Westminster

TYRKISK

STOR FYLDIG KVALITETS-
 CIGARETT TIL POPULÆR
 PRIS

Brevveksling med den tyske Storloges opløsningskomite.

München, Handelstr. 1, 7. april 1933.

Til Den Suveréne Storloge i Amerika.

Kjære brødre!

På Storlogens ekstraordinære møte i Berlin den 2. april blev det besluttet å oppløse den tyske Odd-Fellow-orden. For riktig å kunne forstå denne beslutning, skal jeg gi følgende opplysninger:

Helt siden ordenen blev innført i Tyskland, har den hatt å kjempe mot mistillit. Den er blitt betraktet som et slags frimureri, og man mente at den tilhørte et internasjonalt hemmelig selskap som stod i opposisjon til kirken. Alle forsøk på å overbevise våre motstandere om at de tok feil har været forgjeves.

Den almindelige opposisjon mot alle loger fra massens side, som særlig er blitt befestet i de siste uker, førte til at mange av våre medlemmer trakk sig tilbake, idet de var engstelige for sin økonomiske eksistens. Hele distrikter mente at en fullstendig omorganisasjon og grunnarbeide vilde være nødvendig for å redde logenes eksistens, og så var det bare én mulighet tilbake — å oppløse ordenen, og overlate det til fremtiden å avgjøre hvorvidt det vilde bli en forandring i vurderingen av ordenen.

Med sorg og smerte ser vi en institusjon synke i graven, som alltid arbeidet med alvor og iver for å leve efter Odd-Fellowskapets idealer, som ordenen aldri la skjul på, som alltid var sig sine plikter mot folket og fedrelandet bevisst, og som ved indre bånd følte sig nøie knyttet til alle som var overbevist om at deres fredelige velvære blir best fremmet ved forståelsesfullt, stadig samarbeide mellom nasjonene.

Misforståelsen av ordenens mål har nu ført til en katastrofe.

Til tross for dette ber vi Dem, høit ærede br. Stor-Sire, om ikke å opesette Deres Europa-reise og Deres visitt til Tyskland. De vil kanskje få anledning til å komme i forbindelse med våre regjerende autoriteter og overbevise dem om at Odd-Fellow-ordenen understøtter regjeringsbestemmelsene, og at dens arbeide tar sikte på å understøtte de trengende og øke humaniteten.

Jeg slutter med å takke Den Suveréne Storloge av hele mitt hjerte for den kjærlighet som er vist de tyske brødre i de vanskelige tider, og ber om vennlig erindring.

Vennskap, Kjærlighet og Sannhet skal alltid bli vårt livs motto, og vi vil alltid føle oss nær Dem.

Med br. hilsener forblir jeg Deres

Dr. A. Weiss.

Joh. Kober.

Fort Scot, Kansas, U.S.A., 2. juni 1933.

Dr. August Weiss, Stor-Sire.

Hr. John Kober, Stor-Sekretær.

Kjære brødre!

Jeg ber dere være forvisset om at jeg beklager at jeg har utsatt besvarelsen av Deres brev av 7. april, men jeg har været borte fra kontoret det meste av tiden, og har dessuten plan-

lagt min forestående Europa-reise. Jeg vet at dere begge vil tilgi mig denne utsettelse.

Jeg beklager i sannhet at det blev rådeligst å oppløse Den tyske Storloge. Jeg vet at våre tyske brødre elsket ordenen, og lenge diskuterte spørsmålet om å stoppe ordenens store arbeide i Deres land.

Hvorledes en orden eller et selskap, som har forpliktet sig til å hjelpe menneskene, som lærer den høieste grad av menneskelig lykke og som alltid søker å minske lidelsene i verden, kan bli betraktet med mistanke er vanskelig for mig å forstå, og våre brødre og søstre her i landet kan neppe fatte at embedsmennene og makthaverne i det store tyske rike har kunnet innta en sådan stilling. Man skulde tro at tanken om vennskap skulde overvinne denne motstand og at ordenen i Deres land skulde vokse i tiden fremover.

Ordenen over hele landet uttrykker sin varmeste sympati og håper inderlig at der må komme lysere dager for brødrene derover havet. Dette broderskap er verdensomfattende, og har sikkert alltid søkt å hjelpe menneskene, minske lidelser og ønske fred og lykke overalt hvor det har kommet og overalt hvor det er utstedt fribrev. Vi håper fremdeles, at den sæd av Odd-Fellowskap som er sådd i Deres land, en dag må vokse frem igjen, selv om det ligger dypt begravet nu, og vokse ennu sterkere enn i fortiden.

Vi sender dere våre hjerteligste broderlige hilsener, og håper og ber om bedre tider for vår orden i Deres land.

Broderligst

Deres

W. F. Jackson,
Stor-Sire.

Ordensstatistikk.

Tapet av medlemmer-i loger umiddelbart under Den suveréne Storloge var i 1932 120 027 mot 115 606 i 1931. Leirenes tap var 26 385 mot 24 177 i 1931. Rebekkalogenes 64 988 mot 51 066 i 1931.

Hele verden over utgjorde ved utgangen av 1932 det samlede antall logemedlemmer 1 280 121 mot 1 400 130 i 1931. Leirenes medlemsantall var 207 496 mot 233 706 foregående år. Rebekkalogenes 830 114 mot 895 064.

I understøttelse er ydet \$ 5 419 530,63 i 1932 mot \$ 6 942 507,78 i 1931. Fra 1830 til 1932 er utbetalt i understøttelser \$ 286 483 348,59.

Toleranse og fordragelighet.

Efter dagspressen gjengir vi følgende referat av et foredrag som dr. Kristian Schjelderup har holdt i Bergen:

Foredragsholderen tok sitt utgangspunkt i uttalelsen i Christian Michelsens testamente om alle menneskelige interessers solidaritet og nødvendigheten av å innprente toleransens og fordragelighetens betydning. I våre dager er der satt et radikalt spørsmålstegn ved selve verdien av disse begreper. For et stadig økende tall mennesker synes tanken om brorskap mellom menneskene og de åndsfrihetens og toleransens idealer, som tidligere forekom oss næsten selvfølgelige, foreldet og likefrem skadelige. Adskillig ved denne nye innstilling må sees som utslag av tidsbestemte vanskeligheter, idet den almene usikker-

Tricotage

for Damer, Herrer og Barn

Kristiania Tricotage & Garnforretning

Torvg. 10 (Gyda Poulsen) Telef. 27212
OSLO

EYVIND KULSRUD

BLIKKENSLAGER

TELEF. 20120

Howlids

Utstyrsforretning A/S

Edv. Stormsgt. 1, hj. Pilestrædet
Telefoner: 22687 - 16098

S. B. Pettersen A/s

Universitetsgaten 18

Telefon 16102 - 15561

ALT
ELEKTRISK

Manufaktur, Gardiner. Lave priser.

Howlids Sengestyr A/s
Telefon 16052

Guldsmed Østby

Storgaten 14 - Oslo

Presanger i

GULD - SØLV - PLET

Forlovelsesringe

Fresko

Damesko - Herresko

Agenter ansættes overalt hvor selskapet ikke tidligere er representert

KAY ESRØD
DAME-FRISØR

Stortingsgt. 4
Telef. 21137

Arena Skotøimagasin

DISP. ROLF SVENDSEN
BROGATEN 12 - OSLO

Alt i Skotøi

TELEF. 16475 TELEF. 16475

RESTAURANT

„CORDIAL”

INNEH.: CARL JØRGENSEN

TELEFON 14771
STORGT. 45 OSLO

OVERRETSSAKFØRER
NILS A. ELLEFSEN

M. N. S.

TELEFON 1885

FREDRIKSTAD

Overrettsadvokat

Lars Rødne

Stavanger
Telefon 2455

Silkestoffer - ren
natursilke -
i sort og alle farver. Skjønne
kvaliteter. Meget rimelige priser.
Prøver sendes utenbys.

Willa Mosling,
Harbitz gate 5 c. Telef. 44268
Forretningstid 11-6.

HØIESTERETSADVOKAT
HARALD ØSTRENG

TELEFONER: Incasso 11809
Personlig 10485 OSLO

HØIESTERETSADVOKAT
JOH. MIDDELTHON

KARL JOHANS GATE 41
TELEFON 13527 OSLO

Overrettsadvokat
Otto Winter-Hjelm

Porsgrunn - Brevik

Utfører oppdrag
paa hele Telemark fylke

hetsfølelse søker kompensasjon i en omvurdering av verdiene. Men det dreier sig allikevel ikke bare om forbigående krisefenomener. Vi synes å befinne oss i en dyptgående krise på verdens- og livsanskuelsens område. Det er et nytt menneskesyn som er i ferd med å bryte igjennom, og det er dette som gir tidsånden dens karakteristiske preg.

For å forstå hvad denne krise egentlig innebærer, må vi se den i bred kulturfilosofisk sammenheng.

Allerede hos de primitive folk finner vi en delvis meget høi moral med strenge krav til gjensidig hjelp, men moralen gjelder bare *stammens* medlemmer. Senere utvides stammen til *folket*, og samtidig hermed utvides også området innenfor hvilket de moralske fordringer gjøres gjeldende. Det siste skritt er utvidelsen til hele *menneskeheten*. De moralske idealer bestemmes da ikke lenger av det tilfeldige samfund eller folk som individt fødes inn i, men av den hele menneskehet. Det universelle brorskaps idé dukker op. Som ideal fordring er tanken om menneskehetens enhet i særlig grad blitt fremmet gjennom de store profetiske gjennombrudd i religionshistorien: for Gud er alle like. Men også kunst og videnskap har virket i samme retning. Og med verdenssamferdselens utvikling er også praktisk bevisstheten om menneskehetens samhörighet og felles interesser og oppgaver blitt styrket.

Humanismen er det teoretiske uttrykk for hele denne utvikling. Mennesket som sådant har sin menneskeverdi, sin menneskerett. Prinsipielt sett er vi alle like. De store åndelige verdisammenhenger, moral, religion, videnskap er almenmenneskelige. Det gjelder ikke ett moralbud for nordmannen, et annet for dansken, der finnes ikke én Gud for englenderen, en annen for inderen. Sannheten er universell.

Verdenskrigen viste hvor svak i praksis denne humanisme er; utviklingen siden har gjort det om mulig ennu tydeligere. Og spørsmålet har reist sig: I hvilken utstrekning svarer denne humanisme til selve menneskenaturen? Er ikke de katastrofer som nu er brutt inn over verden beviset for at den hele utvikling har været på villspor? Er det ikke nye idealer vi nu må sette inn?

Fra de forskjellige sider kommer svar som radikalt bryter med det humanistiske og liberale grunnsyn. Hvad enten det er religiøs verdensflukt, kommunistisk samfundsomveltning eller nasjonalismens «tredje rike» man søker hen til, overalt er det det humanistiske personlighetsideal og individualismens frihetsprinsipp man vil bort fra.

Vi ser det innenfor den *kirkelige* verden, hvor en sterk reaksjon nu konsekvent bryter med alle forsøk på å gjøre religionen bred, human, tolerant. Vi ser det innenfor den *marxistiske* kommunisme, som visstnok er internasjonalt innstillet, men i praksis ofte setter klassen i stedet for mennesket og dermed står i fare for å forbeholde menneskerettighetene for en bestemt slags mennesker.

Men aller klarest trer det antihumanistiske omslag oss i møte i den tyske *nasjonalsocialisme*. Denne er jo slett ikke bare et politisk system. Men den er en ny verdens- og livsorientering, som mer og mindre uklart også gjør sig gjeldende i stadig videre kretser utenom den egentlige nasjonalsocialistiske politikk.

Bevisst settes i nasjonalsocialismen *rasen* i stedet for humanismens menneske. Et menneskes verd må takseres efter den rase det tilhører, heter det i Hitlers «Mein Kampf». Ikke mennesket som sådant har nogen rett, men bare det ariske menneske, mennesket med godt blod. Derfor må det ariske blod holdes rent, formeres og kultiveres, så det «artsegne» kan bevares og arieren beholde sin herskerstilling i verden.

Ut fra denne bekjennelse til rasen forståes nasjonalsocialismens konsekvente brudd med hele humanismen. Vi ser det på alle livsområder. I *politikk* med dens prinsipielle bestemmelse av staten som et middel til å opettholde rasen og kultivere folkets rase-bestemte egenskaper, dens hevdelse av bare

ett eneste politisk partis berettigelse, dens «førerprinsipp» med tilsvarende avsvkning av «massens» ansvarsfølelse.

I opfatningen av *rett* og *moral*, med dens ophøielse av de ariske karakteregenskaper til evige verdier efter hvilke alt annet har å rette sig: retten er blodets rett, et herrefolk som det ariske avveier ikke objektivt om noget er godt eller ondt, sannhet eller løgn — alene nytteeffekten er avgjørende for spørsmålet om dets handlinger skal være tillatt eller ikke. I betraktningen av *kunst* og *videnskap* som «blodbestemte» åndsfenomener som i det tredje rike skal være «hjelpemidler til å fremme nasjonalstoltheten»: beundringen for enhver stor opdagelse som skal omsmeltes til stolthet over at han som gjorde den er en landsmann. Og endelig i *religionen*, som også konsekvent presses inn i den nasjonalsocialistiske verdensanskuelses raseskjema: Prest kan bare den bli som er av arisk blod og som uten forbehold trer inn for den nasjonalsocialistiske stat. «Jeg kan ikke være en kristen rett og slett. Jeg kan bare være en tysk kristen,» heter det i en av de mange presters uttalelser på de «tyske kristnes» første «Reichstagung». Gud skapte ikke et menneske, men en mann og en kvinne, en mor og hennes barn, en kineser, en neger, en jøde og en tysker. Derfor må den tyske kristne kjempe mot «all internasjonal nivellerings lamende pasifisme». Nettopp for den troende, som kjenner sig selv og sitt folk som Guds verktøi, blir krigstjeneste til gudstjeneste!

Dette sterke antihumanistiske innslag i tiden setter oss idag i en helt annen stilling enn tidligere hvor det gjelder arbeidet for de idealer Christian Michelsen ønsket det institutt som bærer hans navn skulde arbeide for. Det nytter ikke lenger å begrunne arbeidet for toleranse og fordragelighet ut fra de tidligere liberale og humanistiske ideer. For man er begynt å tvile på selve verdien av begreper som åndsfrihet og humanitet. I den situasjon vi idag står i, er vi tvungne til å ta op til revisjon hele spørsmålet om selve grunnlaget for de idealer det her dreier sig om. Er det et uholdbart idealbillede av mennesket, en ønskefantasi vi hittil har bygget på? Eller er det virkelig mulig å underbygge humanismen slik, at dens idealer kan trosse den storm som nu er reist mot den?

Foredragsholderen uttalte til slutt at det for ham personlig stod som en av de mest påtrengende oppgaver i nutiden å ta op arbeidet for å komme til klarhet her. Og han rettet en takk til styret for Chr. Michelsens institutt for at det så velvillig hadde gitt ham anledning til foreløpig å legge til side det spesialvidenskapelige religionspsykologiske forskningsarbeide for å kunne arbeide med disse spørsmål om grunnlaget for toleransens og fordragelighetens problem.

Ny broderforening.

Under 21. oktober er med Stor-Sires samtykke stiftet en broderforening i Moss. Foreningen har antatt navnet «Varna», som er den gamle betegnelse på distriktet om Moss. Til formann er valgt br. Jacob Sundby, til sekretær br. K. A. Svenson og til kasserer br. Einar Asbjørnson. Foreningen teller 14 medlemmer.

Der er blandt foreningens medlemmer dannet et andelslag for å gjøre innskudd i et bygg som blir ferdig til våren og hvor der vil bli innredet lokaler for den nye loge som formentlig ikke lenge vil la vente på sig.

I andragendet om tillatelse til å stifte broderforeningen heter det bl. a.: «Det er vårt inntrykk at der er en almindelig god stemning for Odd-Fellows nu utover landet. Nybygget i Oslo og den stadige sympatiske omtale av dette har sikkert bidratt meget hertil. Vi håper på et lignende forhold her og vil gjerne utnytte dette.»

Den suverene Storloge

har valgt som ny Stor-Sire br. James H. Davis. Som deputert Stor-Sire er valgt br. William A. Pettinger. Storlogemøtet i 1934 vil bli holdt i Toronto, Canada.

Alle skriftlige henvendelser

Storlogen, Stor-Sire eller Stor-Sekretær må sendes under adresse Chr. Augusts gate 6. Ellers vil ekspedisjonen forsinkes. Skriftlige henvendelser i ordensanliggender må ikke stiles til Stor-Siren eller Stor-Sekretær personlig. I så fall risikerer man at brevene brytes av utenforstående.

Adresseforandringer.

Da det ofte hender at bladet kommer i retur på grunn av ny adresse, bedes enhver adresseforandring straks meddelt bladets ekspedisjon, Kr. Augustsgt. 6, Oslo.

Erindringsliste for november.

2. november fyller br. Anders Dørum, loge nr. 10 «St. Hallvard», 50 år.

3. november fyller str. Olga Thorstad, Rebekkaloge nr. 2 «Urania», 50 år.

11. november fyller br. Sigvald O. Larsen, loge nr. 4 «De syv Fjelde», 40 år.

13. november fyller str. Inga Larsen, O.M. i Rebekkaloge nr. 1 «Scta Sunniva», 65 år.

15. november feirer loge nr. 2 «Eidsvold» 20 års jubileum.

20. november feirer br. Willy Døbler, loge nr. 2 «Eidsvold», 25 års jubileum som Odd-Fellow.

23. november fyller br. Emanuel K. Jakobsen, loge nr. 1 «Norvegia», 60 år.

Nye medlemmer.

Loge nr. 1, «Norvegia»:

Tilsynsmann Rudolf Aksel Hansen, Holsts gate 10, Oslo.
Tannlæge Ivar Dalaaker, Hegdehaugsveien 31, Oslo.

Loge nr. 2, «Eidsvold»:

Disponent Harald Woldhaug, Saturnveien 41, Grefsen.

Loge nr. 3, «Eystein»:

Disponent Isak Mendel Mendelsohn, Mellemihlen 34, Trondheim.

Disponent Salmon Josef Paltiel, Bratørgaten 6, Trondheim.

Loge nr. 6 «Rune»:

Chiropraktor Bjarne Landheim, Kristiansund N.

Loge nr. 9, «Ekestubben m. d. g. s.»:

Snekker Olav Bjørheim, Bredbakken 2, Stavanger.

Loge nr. 12, «Kongsstø»:

Disponent Hans Bergsmark, Halden.

Disponent David Thorbjørn Gundersen, Rakkestad.

Loge nr. 16, «Himingen»:

Tannlæge Kristian Jore, Notodden.

Nye kandidater.

Loge nr. 1. «Norvegia»:

27 3 39 23 19 29 39 11 41 11 37 = 39 19 15 43 37 9 = 47
3 25 9 11 27 3 37 = 57 47 25 3 29 9. ¹⁵/₁₂ 1878. 31 39 25 31.

Loge nr. 2, «Eidsvold»:

27 3 23 19 29 27 11 39 41 11 37 = 11 15 19 25 = 41 37 51 15
45 11 = 25 3 37 39 11 29. ⁸¹/₈ 1898. 31 39 25 31.

39 11 25 15 11 37 = 31 25 3 13 = 25 3 29 9. ⁸/₂ 1900. 17 57
29 11 13 31 31 39 39.

17 3 29 9 11 25 39 37 11 19 39 11 29 9 11 = 31 25 3 13 17
21 3 25 27 3 37 = 23 21 11 25 25 11 37 57 9. ¹⁷/₁₀ 1876.
19 37 59 9 11.

Loge nr. 9, «Ekestubben m. d. g. s.»:

9 19 39 41 37 19 23 41 39 7 17 11 13 = 7 3 37 25 = 41 17 31
37 39 11 29. ⁵/₇ 1896. 39 41 3 45 3 29 15 11 37.

Loge nr. 10, «St. Hallvard»:

37 11 45 19 39 31 37 = 17 11 29 37 19 23 = 3 29 9 37 11 39
11 29. ¹/₁₀ 1899. 31 39 25 31.

Reb.loge nr. 5, «De syv Stjerner»:

50 26 40 = 60 48 34 52 24 = 36 60 48 54 60 30 52 34 52 = 56
46 26 44 24 22 52 34 24 52 34. ⁵/₈ 1879. 58 52 26 48 52 34.

50 26 40 = 36 60 48 34 46 44 38 54 = 56 32 34 24 22 60 34
56 52 = 24 44 18 52 26 22 24 52 34. ¹³/₁₀ 1879. 58 52 26 48
52 34.

Reb.loge nr. 7, «De hvite Liljer»:

50 26 20 = 58 32 26 48 46 44 38 54 = 60 58 20 24 54 60 38.
²³/₆ 1891. 40 26 44 24 22 44 60 34 24 60 34 54.

Reb.loge nr. 9, «Caritas»:

50 26 20 = 36 60 26 22 46 60 = 52 24 26 6 54. ¹³/₇ 1893. 58
8 48 34 60 54 60 38 54 34.

50 26 20 = 46 60 26 26 44 52 22 = 44 18 60 26 24 32 34. ⁴/₁
1874. 46 60 26 24 22 60 54.

50 26 20 = 48 20 54 18 52 44 48 = 40 44 22 22 12 = 18 52 26
38 52. ²⁰/₆ 1904. 32 24 38 32.

Møter i november måned.

Loge nr. 1 „Norvegia“ 115113 Innstillet 11511019½ ≡
20 — + 1 11511719½ = + 1

115112419½ 0 + 1 Klba.

Loge nr. 2 „Eidsvold“ 11511119½ 0 + 1 11511819½ 0 Arbeids-
møte 115111519½ 0 Årsfest 115112219½ 0 + 1
115112919½ 0 klba.

Loge nr. 3 „Eystein“ 115113 Innstillet 11511019½ 0

115111719½ ≡ 115112419½ = + 1

Loge nr. 4 „De syv Fjelde“ 11511120 ≡ 115111820 ≡ F.D.
115111520 0 115112220 ≡ 115112920 ≡

Loge nr. 6 „Rune“ 11511120½ ≡ 11511820½ ≡ 11511520½ 0
Klba. 115112220½ ≡ 115112920½ ≡

Loge nr. 10 „St. Hallvard“ 115111319½ ≡ 20 Instr.

115112019½ ≡ 20 = + 1 115112719½ ≡ 20 0 + 1

Loge nr. 11 „Veøy“ 115117 Instr. 1151114 0 Fd.

1151121 = Instr. 115112820 ≡ 20½ 0

Loge nr. 12 „Kongsten“ 115116 = + 1 1151113 0 + 1

1151120 ≡ + 1 1151127 0 + 1

Loge nr. 15 „Kongshaug“ 11511137½ ≡ 11511277½ 0

Loge nr. 16 „Himingen“ 11511920 ≡ + 1 115112320 = + 1
115112720 0 Fd.

Loge nr. 17 „Dag“ 11511420 0 + 1 115111720 ≡ + 3

Reb.loge nr. 1 „Scta Sunniva“ 11511919½ ≡ + 5

115112319½ 0 + 1

Reb.loge nr. 2 „Urania“ 11511519½ = + 2 115111919½

Reb.loge nr. 3 „Vaar“ 1151128 ≡ 11511168 = + 2 11511308 ≡

Reb.loge nr. 5 „De syv Stjerner“ 11511719½ 0

115112119½ — + 1

Reb.loge nr. 6 „St. Veronika“ 11511720 ≡ 21 = + 1

115112120 ≡ 21 ≡ + 2 11512520 0

Reb.loge nr. 7 „De hvite Liljer“ 11511819 0 + 1

115112219 = + 1

Reb.loge nr. 8 „Midnatsol“ 11511120 ≡ + 1 115112120 ≡

Reb.loge nr. 9 „Caritas“ 115111119½ 0 + 3 115112519½ — + 4

O. HESTNESS - Bergen

Agentur:

Rør, sanitær, elektr. & tekn.
artikler etc., samt råvarer
til paraplyindustrien.

Telefon 1365 — 3250 — 3562

Telegr.: «Umbrella»

Codes: Bentley's second Rudolf Mosse

Leverandører til Odd-Fellow's nybygg.

Elektricitetsfirmaet

Sönnichsen & Co.

Installerer alt elektrisk.

Thiis & Co. A/s

BYGNINGSARTIKELFORRETNING
Vis a vis Vestbanen Oslo

▲ Alt til nybygg
og innredning
CENTRALBORD 25877

**INGENIØR
F. SELMER A/S**
ENTREPRENØRFORRETNING
OSLO

OVNE, KOMFYRER
i godt utvalg fra Kværner, Hamar, Aadalsbruk, Jøtul samt Hovind Jernstøperi. Gamle ovner tas i bytte, opsætning besørjes. Brukte ovner, komfyrer stadig paa lager.

S. O. HAUGE
Storgaten 51, Oslo Telefon 12511 - Privat 80961
Ovne, komfyrer i enhver stand, samt zink og metal kjøpes.

**TANNLÆGE
A. TH. SKOVSGAARD**

STORTINGSGATEN 14 - TLF. 12981

Gjør Deres indkjøp av kranser og blomster hos os.

L A F L E U R
B L O M S T E R F O R R E T N I N G
INDEHAVER: FRU DAGMAR HALVORSEN
ØVRE SLOTSGT. 7. (INDG. PRINSENSGT.)
Telefon 22072 Privat 63420

*Tannlæge
Martin Heilbrunn*

9-4
Aftentimer kan bestilles.

Telefon 16451

Kristian 4des gt. 1 II
Ret over Bristol

Ønsker De noget rigtig solid og varmt for vinteren saa se hvad vi kan tilby

Dem i strikkede
norske ullvarer
gensere - jumpers -
barnedresser - vatter
- luer etc. etc

NORSK ULL

Katalog sendes gratis.

STAVANGER

Norsk Kremations Forening

Medlemskontingent kr. 5,- en gang for alle.
AKERSGATEN 61 II TELEFON 13147

Kremasjonsforeningens BEGRAVELSESBYRÅ

Bestyres av Fru OLGA JOHNSON
Kremasjoner - Jordbegravelser - Urner
AKERGATEN 61 II TELEFON 10221 PRIVAT 46188

